

բնութիւնը՝ ներող և հաշտ չթուիր արուեստական դար-  
գերու և անոնց հայթայթիչներուն հետ, մանաւանդ  
երբ միտք բերինք անոնց սկզբնական ստացումին հա-  
մար հանքերու մէջ քաշուած չարչարանքը :

Նախայիշեալ մանիֆատուրայի վաճառականներէն  
հինգ տասը տարի ետքը կուգան նաև Ազարեան մեծ  
վաճառականները, որ Յունարէնէ հայ և թուրք լեզու-  
ներու մեծ բառարան մըն ալ հրատարակած էին Վինն-  
նայի տպարանէն 1848ին, Արրաճեան եղբարք, Արթի-  
նօֆ Անտոն, Փափաղեան Յակոբ և Կամսարական Ա.  
Կլեմէնշեան Համբարձում՝ վաճառական բաժնակի, Կիւ-  
րեղեան, Մոստիճեան ու Նսայեան՝ պաքրրի վաճառա-  
կան, Քեհնդեան Ա. Մ. Յրէնկեան Մ. Ս. Գավաֆ-  
եան Գարա Սարգիս և Եղիա Կարապետ Պէյլէրեան՝ եւ-  
րոպական եաղմայի ու թաշկէնի վրայ գործողք, Ալլահ-  
վէրաի օղլու Սաչատուր՝ վաճառական տեղական եաղ-  
մայի, որ և երեսուն տարի երկիւղածութեամբ և անձ-  
նանուիրութեամբ ծառայեց Սկիւտարի Ս. Սաչ թաղին :

Եւ ասոնք՝ 1850 — 55էն սկսելով կը հասնին մինչև  
1880՝ ոմանք աւելի՛ ասղին պարզ և դիւրին յաջողու-  
թիւններով : Ասոնց գործունէութեան ատեն՝ թուրքիայի  
մէջ անգղիական վաճառականութիւնն՝ առանց կարեւոր  
մրցակիցի էր և անունն անգամ չիկար ի Կ. Պոլիս գեր-  
մանական իտալական աւստրիական յանձնակատար վա-  
ճառականութեան :

Ալպիոնեան աշխարհահռչակ կղզիին (Բրիտանիայի)  
այս անմրցակից վաճառականութեան բարիքն ու շնորհ-  
ները՝ կը վայելէին լիով թուրքահայ քանի մը վաճառա-  
կանք անակնկալ բարեբաղդութեամբ, անո՛վ մանաւանդ  
որ եւրոպական Հիւսիսի այդ նոր և լուրջ Փիւնիկները  
միշտ նախանձաւոր եղած են ամէն կերպով՝ հայթայթել